

JUSTITSMINISTERIET

Lovafdelingen

Folketinget
Retsudvalget
Christiansborg
1240 København K

Dato: 6. februar 2009
Kontor: Procesretskontoret
Sagsnr.: 2008-792-0727
Dok.: CWS40940

Hermed sendes besvarelse af spørgsmål nr. 141 (Alm. del), som Folketingets Retsudvalg har stillet til justitsministeren den 12. november 2008.

Brian Mikkelsen

/

Lars Hjortnæs

Slotsholmsgade 10
1216 København K.

Telefon 7226 8400
Telefax 3393 3510

www.justitsministeriet.dk
jm@jm.dk

Spørgsmål nr. 141 fra Folketingets Retsudvalg (Alm. del):

”Vil ministeren give et skøn over, hvad det vil koste:

a) at fastholde reglen om, at man i forbindelse med ansøgninger om fri proces ikke skal se på husstandsindkomsten i sager om forældreansvar, også efter overgangsordningens udløb den 1. oktober 2009, og

b) at ophæve husstandsindkomstbegrebet i alle sager, så man kun ser på indkomsten hos den, der er sagsøger eller sagsøgt.”

Svar:

Det følger af retsplejelovens § 325, stk. 2, at det som udgangspunkt er en betingelse for at få fri proces, at ansøgeren opfylder de økonomiske betingelser herfor.

I retsplejelovens § 325, stk. 3, er der fastsat nærmere indtægtsgrænser. Indtægtsgrænsen for enlige udgør således 236.000 kr. (2005-niveau). For samlevende anvendes parrets samlede indtægtsgrundlag, og indtægtsgrænsen udgør 300.000 kr. (2005-niveau). Hvis parret har modstående interesser i sagen, anvendes dog ansøgerens eget indtægtsgrundlag og indtægtsgrænsen for enlige, jf. retsplejelovens § 325, stk. 4. Indtægtsgrænsen forhøjes med 41.000 kr. (2005-niveau) for hvert barn under 18 år, herunder stedbørn eller plejebørn, som enten bor hos ansøgeren eller i overvejende grad forsørges af denne, jf. retsplejelovens § 325, stk. 5.

Ad a)

Der er ved lov nr. 500 af 6. juni 2007 om ændring af forskellige lovbestemmelser som følge af forældreansvarsloven etableret overgangsregler for de økonomiske betingelser i sager omfattet af retsplejelovens kapitel 42 (sager om ægteskab og forældremyndighed). I sådanne sager, hvor en ansøgning om fri proces er modtaget inden den 1. oktober 2009, anses de økonomiske betingelser for opfyldt, hvis ansøgeren selv opfylder de økonomiske betingelser for enlige. Er de økonomiske betingelser ikke opfyldt efter indtægtsgrænsen for enlige, vil de økonomiske betingelser være opfyldt, hvis ansøgeren er gift eller samlevende, og parrets samlede indtægtsgrundlag ikke overstiger indtægtsgrænsen for samlevende. Der

er således mulighed for at vælge den for ansøgeren gunstigste beregning ved behandlingen af denne type sager.

I bemærkningerne til lovforslaget er om de økonomiske konsekvenser af overgangsbestemmelsen anført, at ordningen i perioden frem til den 30. september 2009 i visse tilfælde vil medføre merudgifter for staten til fri proces, men at forslaget samlet set dog ikke vil have økonomiske konsekvenser af betydning for det offentlige, jf. FT 2006-07, Tillæg B, side 927ff.

Det er ikke umiddelbart muligt at skønne præcist over, i hvor mange af ovennævnte sager, der ikke ville have været meddelt fri proces, hvis overgangsbestemmelsen ikke havde fundet anvendelse. Det er imidlertid Justitsministeriets vurdering, at der samlet set ikke vil være tale om økonomiske konsekvenser af betydning for det offentlige, selv om man viderefører overgangsbestemmelsen i en periode efter den 30. september 2009.

Ad b)

Justitsministeriet er ikke i besiddelse af statistiskgrundlag mv., der giver mulighed for at foretage et skøn over de økonomiske konsekvenser af en eventuel ændring af retsplejelovens § 325, stk. 4, således at der i alle sager ved vurderingen af, om de økonomiske betingelser for fri proces er opfyldt, alene ses på ansøgerens egen indtægt.

Et sådant skøn ville bl.a. forudsætte oplysninger om, i hvilket omfang de personer, der herved ville omfattes af ordningen, er dækket af en retshjælpsforsikring, og om fordelingen af indkomsterne i de husstande, der hidtil har haft en samlet indtægt, der overstiger beløbsgrænsen i retsplejelovens § 325, stk. 4.

Justitsministeriet kan imidlertid oplyse, at de samlede udgifter til fri proces i 2007 var 280,4 mio. kr. Det må derfor antages, at en ophævelse af betingelsen om, at husstandsindkomsten ikke må overstige 300.000 kr. (2005-niveau), således at der kun skal ses på indkomsten hos den, der som sagsøger eller sagsøgt ansøger om fri proces, ville kunne medføre betydelige øgede udgifter for staten til fri proces.